

DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-4\(44\)-258-266](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2025-4(44)-258-266)

УДК 004.9:(336.1+339.7)

JEL Classification: F35; H61; H74

Олена Миколаївна Парубець

доктор економічних наук, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: olena.parubets@gmail.com. ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-5357-7581>**Сергій Олександрович Васильченко**

здобувач третього (PhD) рівня вищої освіти

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: serhiy0505@gmail.com. ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-9638-4484>**Артем Вікторович Пчела**

здобувач третього (PhD) рівня вищої освіти

Національний університет «Чернігівська політехніка» (Чернігів, Україна)

E-mail: pchelaartem96@gmail.com. ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-1486-4904>**ДОСЛІДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ МІЖНАРОДНОГО
ФІНАНСУВАННЯ СТАБІЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

Зростання залежності бюджетної системи України від міжнародної фінансової допомоги в умовах війни та необхідності повоєнного відновлення економіки потребує розширення сфер використання цифрових фінансових інструментів. У роботі досліджено проблеми й перспективи використання для забезпечення стабільності бюджетної системи України таких цифрових інструментів як цифрові цінні папери та цифрові активи, зокрема криптовалюти. Вказано, що диверсифікація цифрових цінних паперів на ринку державних і місцевих зовнішніх запозичень дасть змогу залучити більшу суму коштів від інвесторів-нерезидентів як фізичних, так і юридичних осіб для стабілізації функціонування бюджетної системи України. Зазначено, що використання криптовалюти для фінансування потреб державного і місцевих бюджетів обумовлює необхідність легалізації ринку криптовалют в Україні, що буде сприяти стимулюванню процесів відновлення і модернізації національної економіки. Обґрунтовано необхідність токенизації державних і місцевих активів з метою залучення зарубіжних інвесторів для збільшення доходної частини бюджетів. У підсумку зроблено висновки про необхідність розвитку відповідної цифрової інфраструктури, створення цифрових платформ для забезпечення прозорості і відкритості використання цифрових інструментів міжнародного фінансування для стабілізації бюджетної системи України.

Ключові слова: бюджетна система; міжнародне фінансування; цифрові інструменти; цифрові цінні папери; криптовалюта; дефіцит бюджету; повоєнне відновлення; модернізація економіки.

Рис.: 3. Табл.: 1. Бібл.: 14.

Постановка проблеми. Бюджетна система України є дворівневою та складається з державного й місцевих бюджетів, стан яких суттєво погіршився в умовах війни. Зростання витрат на забезпечення обороноздатності, громадського порядку та безпеки, соціального захисту й соціального забезпечення населення на фоні зменшення доходної частини державного бюджету призвели до появи його дефіциту та зумовили зростання державного боргу, особливо зовнішнього.

Військові дії, які ведуться на території нашої держави призводять до руйнування місцевої інфраструктури, житлового фонду, міграції населення та переміщення бізнесу в умовно безпечні регіони. Зазначені проблеми негативно позначаються на фінансовій спроможності місцевих бюджетів, зниженні бюджетного потенціалу територіальних громад, нівелюючи тим самим результативність проведеної реформи фінансової децентралізації. Останнє підтверджується статистичними даними, зокрема, часткою доходів місцевих бюджетів (без трансфертів) у зведеному бюджеті України. Якщо за підсумками 2022 року цей показник складав 24,4 %, то наприкінці 2024 р. знизився до 15,7 % [1]. Згідно до Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки частка доходів місцевих бюджетів (без трансфертів) у зведеному бюджеті України на 2024 рік повинна була скласти 25,5 % [2].

Для вирішення вищезазначених проблем як на рівні державного, так і місцевих бюджетів зростає потреба в залученні зовнішніх джерел фінансування, особливо із залученням сучасних цифрових інструментів міжнародного фінансування. Виходячи з цього обрана тема дослідження буде залишатися актуальною впродовж дії воєнного стану в Україні та протягом тривалого періоду повоєнного відновлення економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Автори роботи [3], здійснюючи аналіз форм міжнародної фінансової допомоги Україні виділяють серед них гранти, гарантії, кредити, своп-лінії, зазначаючи при цьому на необхідності збільшення грантової допомоги, яка надається на безповоротній основі і не призводить до зростання боргового тягаря.

В. П. Колосова [4] на основі аналізу обсягів і структури міжнародної фінансової допомоги Україні по лінії міжнародних фінансових організацій, а саме Міжнародного валютного фонду, Світового банку, Європейського банку реконструкції і розвитку, Європейського інвестиційного банку, Банку розвитку Ради Європи, Кредитної установи для відбудови, Північної екологічної фінансової корпорації зазначає на необхідності проведення фахового аналізу інструментів фінансування, впровадження єдиних підходів до залучення зовнішнього фінансування та оцінки ефективності спрямування отриманих коштів на програми відновлення економіки держави.

Досліджуючи види міжнародної фінансової допомоги Т. В. Мединська, І. Л. Боднарюк, Н. Р. Олійник [5] вказують, що вона включає фінансову, військову, гуманітарну допомогу. При цьому фінансова допомога надається по лінії міжнародних фінансових організацій та урядів інших країн і виступає «необхідною умовою забезпечення життєздатності української економіки та обороноздатності української армії».

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Переважна більшість наукових досліджень стосується застосування традиційних форм і видів міжнародного фінансування потреб бюджетної системи України в період війни та повоєнного відновлення. Однак, в умовах швидкого розвитку цифровізації економіки і суспільства, появи новітніх цифрових технологій питання стосовно можливостей залучення сучасних цифрових інструментів міжнародного фінансування з урахуванням потреб державного і місцевих бюджетів потребують проведення додаткових досліджень.

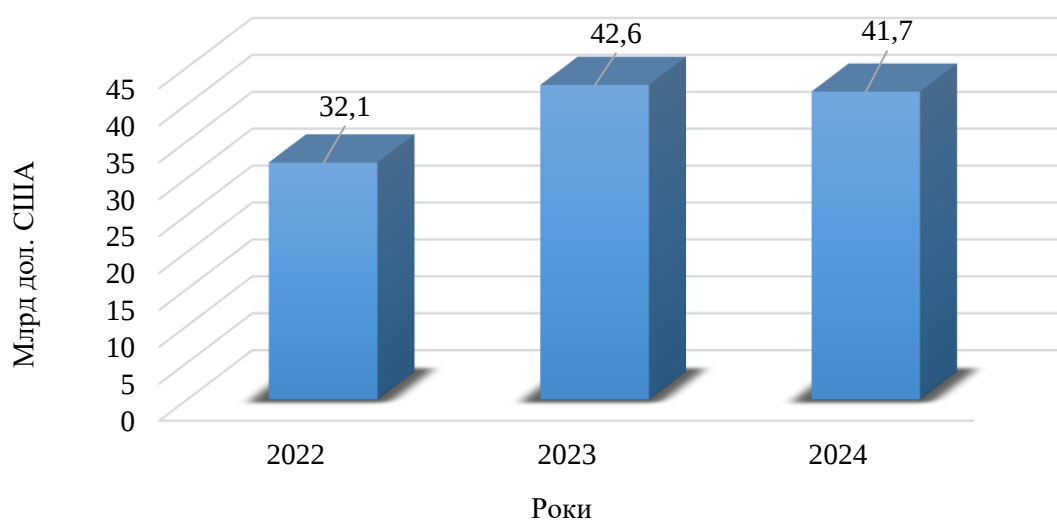
Мета статті полягає в дослідженні цифрових фінансових інструментів міжнародного фінансування потреб державного і місцевих бюджетів для стабілізації функціонування бюджетної системи України в умовах війни і повоєнного відновлення економіки.

Виклад основного матеріалу. Зростання обсягів міжнародного фінансування потреб державного та місцевих бюджетів в умовах війни та проєктів повоєнного відновлення потребує підвищення довіри кредиторів, інвесторів, грантодавців до органів державної влади і місцевого самоврядування. Основними напрямками, крім боротьби з корупцією, тіньовою економікою, нецільовим використанням бюджетних коштів повинні стати розширення стандартів цифрового врядування з метою забезпечення прозорості використання запозичених і залучених коштів.

Відповідно до глобального рейтингу цифрових державних послуг Local Online Services Index, що проводиться Організацією об'єднаних націй один раз на два роки, за підсумками 2024 р. Україна посіла 5-те місце серед 193 країн світу. Наведені дані свідчать про значний ривок нашої країни у сфері доступності і зручності користування державними цифровими сервісами громадянами, особливо після повномасштабного вторгнення країни-агресора. При цьому в довоєнному 2018 р. у зазначеному рейтингу Україна займала 102-ге місце. У зазначеному рейтингу м. Київ серед столиць країн, на базі яких проводилося дослідження, посів тринадцяте місце й у порівнянні з 2022 роком піднявся на дев'ять позицій [6].

Використовувати цифрові інструменти міжнародного фінансування можуть тільки ті територіальні громади, які здійснюють цифрову трансформацію. Значну увагу прискоренню процесів цифровізації на рівні регіонів приділяє Міністерство цифрової трансформації України, яким розроблено і проводиться оцінка відповідного індексу. За підсумками 2024 р. індекс цифрової трансформації регіонів становив 40 % і був доповнений такою складовою як «Індивідуальні проєкти CDTO», питома вага якої склала 60 % [7]. Саме існування цифрової нерівності, особливо на рівні невеликих територіальних громад, віддалених від фінансової та цифрової інфраструктури буде супроводжувати обмеження їхніх можливостей використання цифрових інструментів міжнародного фінансування для повоєнного відновлення і негативно впливати на можливості використання інноваційних технологій у бюджетній системі країни загалом.

Проведемо дослідження обсягів міжнародного фінансування потреб державного і місцевих бюджетів в умовах війни, що дасть змогу визначити країни та міжнародні фінансові організації, які надають найбільшу допомогу. Дані стосовно обсягів зовнішнього фінансування державного бюджету наведені на рис. 1.

*Рис. 1. Обсяг зовнішнього фінансування загального фонду
Державного бюджету України за 2022-2024 рр.*

Джерело: складено авторами на основі [8].

У табл. 1 наведено дані стосовно розподілу фінансування загального фонду державного бюджету за основними міжнародними партнерами.

Таблиця 1

*Розподіл обсягу фінансування загального фонду державного бюджету України
за основними міжнародними партнерами, млрд дол. США*

Міжнародні партнери України	Рік		
	2022	2023	2024
Європейський Союз (ЄС)	8,0	19,7	17,29
Сполучені штати Америки (США)	12,0	11,0	8,31
Міжнародний Валютний Фонд (МВФ)	2,7	4,5	5,27
Світовий банк	1,1	0,65	3,24
Японія	0,6	3,6	4,31
Канада	1,9	1,8	1,76
Великобританія	1,1	1,0	0,99

Джерело: складено авторами на основі [8].

ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ: ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ

Як видно з наведених даних, найбільший обсяг зовнішньої фінансової допомоги за період, що аналізується надавали Україні США і ЄС. При цьому з 2023 року саме допомога країн ЄС є найбільшою для підтримки фінансової стабільності державного бюджету. У межах реалізації проєкту Ukraine Facility на 2024-2027 рр. обсяг фінансової підтримки України від Європейського Союзу, яка надходить до державного бюджету складе 50 мільярдів євро [8].

На рівні місцевих бюджетів значна фінансова допомога надається у вигляді кредитів по лінії Європейського банку реконструкції і розвитку (рис. 2).

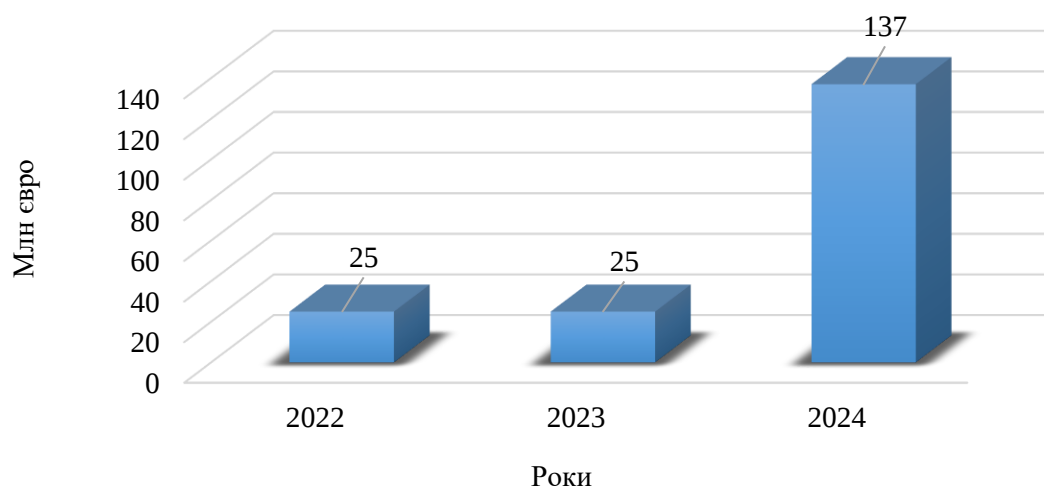

Рис. 2. Обсяг місцевих запозичень по лінії Європейського банку реконструкції і розвитку
Джерело: складено авторами на основі [8].

Згідно з Оперативною оцінкою збитків та потреб (RDNA4) станом на кінець 2024 р. сума на реконструкцію та відновлення в Україні становила 524 мільярди доларів США [9]. Враховуючи руйнування, нанесені державній та місцевій економіці у 2025 році, зазначена сума може суттєво зрости.

Як зазначалося вище, значний обсяг міжнародної фінансової допомоги на стабілізацію бюджетної системи України надає ЄС. Прийняття Цифрового компасу ЄС та програми «Цифрова Європа» відкриває перспективи не тільки до приєднання України до єдиного цифрового ринку ЄС, але й цифровізації через надання фінансової допомоги.

В умовах дефіциту бюджетних коштів залежність бюджетної системи України від зовнішньої фінансової допомоги зростає, що зумовлює необхідність, крім традиційних джерел, використовувати цифрові інструменти міжнародного фінансування, наведені на рис. 3 і які потребують впровадження інноваційних рішень і блокчейн-технологій для забезпечення прозорості та відкритості процесу використання залучених коштів.

Після повномасштабного вторгнення в Україні постала проблема фінансування дефіциту бюджету, який зростав через збільшення витрат на забезпечення обороноздатності держави. За ініціативи Міністерства фінансів України було прийнято рішення про випуск військових облігацій, перший аукціон з продажу яких відбувся у березні 2022 року, а кошти від їх продажу спрямовувалися на підтримку Збройних Сил України і бюджету держави. Завдяки сумісним зусиллям Міністерства фінансів, Міністерства цифрової трансформації та Національного банку України у 2023 році нерезиденти отримали онлайн-доступ до операцій з ОВДП та можливість репатріації відсотків по них. Сьогодні кошти від купівлі ОВДП є другим після міжнародної фінансової допомоги джерелом підтримки державного бюджету. При цьому необхідно зазначити, що частка нерезидентів у загальному обсязі купівлі ОВДП станом на 1 грудня 2025 року становила 0,85 % і в порівнянні з попередніми періодами має тенденцію до зменшення [8]. Здебільшого це зумовлено геополітичними й військовими ризиками, обмеженнями в поверненні вкладених

у купівлю ОВДП коштів. Для підвищення довіри нерезидентів необхідно забезпечити прозорість використання залучених на ринку ОВДП коштів, а також надати можливість репатріювати основну суму, вкладену у внутрішні держоблігації.

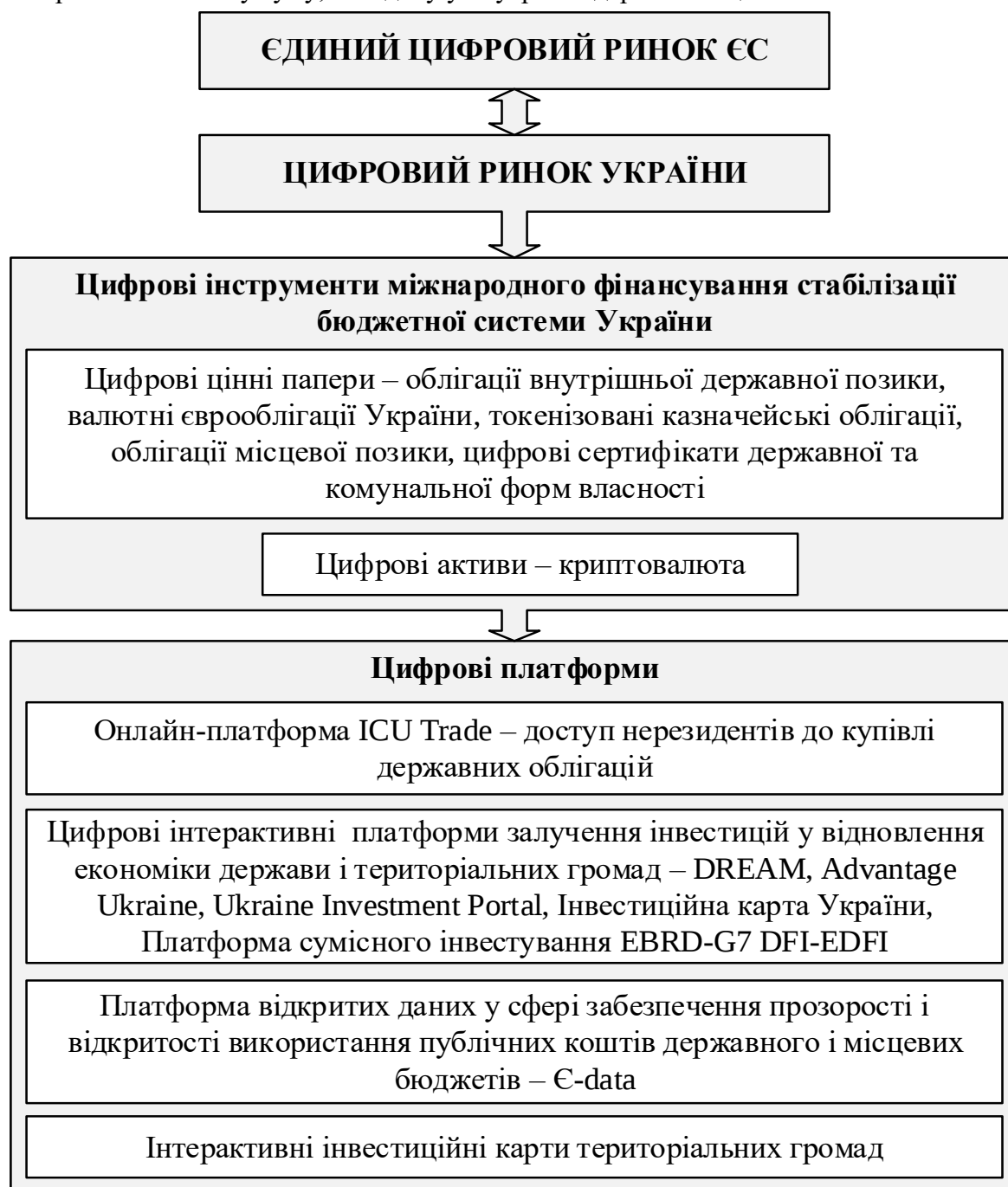

Рис. 3. Цифрові інструменти міжнародного фінансування стабілізації бюджетної системи України

Джерело: розроблено автором на основі [10; 11; 12].

Наступним цифровим інструментом для залучення коштів до державного бюджету є цифрові казначейські зобов'язання, які є цифровими аналогами ОВДП і дають змогу залучити велику кількість інвесторів з різних країн. Використання цифрових казначейських зобов'язань в Україні потребує внесення відповідних змін до чинного законодавства, розвитку відповідної цифрової інфраструктури, забезпечення безпеки в умовах кіберзагроз тощо.

Місцеві бюджети для фінансування дефіциту, видатків бюджету розвитку, відновлення або модернізації об'єктів критичної інфраструктури можуть випускати облігації місцевої позики в електронній формі. Останній випуск облігацій місцевої позики був здійснений у 2021 році Київською міською радою на загальну суму 1100 млн грн та терміном запозичень п'ять років. Це свідчить, що зазначені цінні папери не набули активного розвитку на рівні територіальних громад, але можуть стати одним із потенційних джерел фінансування місцевих бюджетів у повоєнному відновленні місцевої економіки із залученням іноземного капіталу. У грудні 2022 року Національним депозитарієм України та Центральним депозитарієм Польщі було підписано договір про співпрацю, за яким польські інвестори отримали право на купівлю муніципальних облігацій. Практику укладання подібних договорів необхідно поширити й на депозитарії інших країн ЄС для збільшення географії і обсягів транскордонних операцій з цифровими облігаціями місцевої позики територіальних громад України [8].

У сучасних умовах відбувається трансформація традиційних фінансів під впливом розвитку токенизованих фінансів, які базуються на використанні технології блокчейн і передбачають використання цифрових токенів. Відновлення і модернізація національної економіки буде потребувати використання цифрових інструментів для залучення зарубіжних інвестицій, одним серед яких є токенизація активів. Як зазначають автори роботи [13] токенизація державних і місцевих активів «знижує бар'єри входу для інвесторів, дозволяючи їм набувати та реалізовувати частки активів без необхідності управління цілісним об'єктом». Токенизація активів потребує вдосконалення правових і регуляторних аспектів, забезпечення безпеки, прозорості та захисту прав інвесторів. На рівні територіальних громад токенизація активів буде сприяти збільшенню доходів місцевих бюджетів, оптимізації системи місцевого оподаткування, зниженню порогу входу при інвестуванні у високоліквідні активи [13].

Відновлення і модернізація економіки України потребує легалізації діяльності крипто-ринку, зокрема шляхом впровадження в дію прийнятого ще 17 лютого 2022 року Закону України «Про віртуальні активи». Після початку повномасштабного вторгнення на урядовому рівні було прийнято рішення про використання криптовалюти для збору коштів на підтримку обороноздатності та надання гуманітарної допомоги Україні шляхом відкриття урядових криптогаманців. За ініціативи Міністерства цифрової трансформації України та порталу UNITED24 було відкрито збір у криптовалютах Bitcoin, Ethereum, USDT, Solana, Tether та ін. Для збору криптодонатів було створено криптофонд Aid for Ukraine [14].

Практику використання криптовалюти для проєктів відновлення економіки, вирішення соціальних проблем необхідно поширити і для збору криптодонатів, створення криптофондів на рівні територіальних громад. Попри безперечні переваги використання криптовалюти для стабілізації функціонування бюджетної системи, до яких можна віднести швидкість розрахунків, відсутність бюрократичних процедур, валютних та банківських обмежень треба враховувати недоліки й можливі ризики. Серед останніх основними є такі:

- ризики волатильності криптовалют, які зумовлюють виникнення труднощів у процесі бюджетного планування;
- технічні ризики, що можуть призвести до втрати бюджетних коштів;
- ризики кібератак, які можуть бути здійснені на криптогаманці, криптобіржі, криптофонди.

Широке використання криптовалюти для фінансування потреб державного і місцевих бюджетів потребує законодавчо-нормативного регулювання ринку криптовалют, створення та внесення відповідних змін стосовно оподаткування операцій з криптовалютою до Податкового кодексу України, формування доходів бюджетів за рахунок криптодонатів і напрямів їх використання до Бюджетного кодексу України.

Висновки і пропозиції. На основі вищезазначеного можна зробити такі висновки:

– трансформація традиційних форм міжнародного фінансування потреб державного і місцевих бюджетів під впливом розвитку блокчейн технологій та процесів токенизації потребує широкого використання цифрових інструментів;

– зміни в обсягах надання міжнародної фінансової підтримки, збільшення фінансової допомоги для потреб бюджетної системи України з боку ЄС потребують прискорення імплементації національного законодавства до європейських вимог і стандартів та входу до єдиного цифрового ринку;

– диверсифікація цифрових цінних паперів на ринку державних і місцевих зовнішніх запозичень дасть змогу залучити більшу суму коштів від інвесторів-нерезидентів як фізичних, так і юридичних осіб для стабілізації функціонування бюджетної системи України;

– використання криптовалюти для фінансування потреб державного і місцевих бюджетів ускладнюється через відсутність її правового статусу та обумовлює необхідність легалізації ринку криптовалют в Україні, що буде сприяти стимулюванню процесів відновлення і модернізації національної економіки;

– залучення цифрових інструментів міжнародного фінансування для стабілізації бюджетної системи в розрізі її основних складових потребує розвитку відповідної цифрової інфраструктури, створення цифрових платформ для забезпечення прозорості і відкритості використання залучених коштів.

Саме питання розвитку цифрової інфраструктури для забезпечення стабільного функціонування бюджетної системи України в умовах війни та повоєнного відновлення економіки стануть предметом наукових розробок подальших досліджень.

У контексті формування цифрового ринку в Україні та її приєднання до єдиного цифрового ринку ЄС, необхідно адаптувати національне законодавство відповідно до європейських вимог та стандартів.

Список використаних джерел

1. Аналіз виконання місцевих бюджетів за 2024 рік. Децентралізація [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://decentralization.ua/news/19387>.
2. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2022-2025 роки та плану заходів з її реалізації [Електронний ресурс] : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1805-р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80#Text>.
3. Ватаманюк-Зелінська У. З. Аналітична оцінка обсягів міжнародної фінансової допомоги для України у воєнний період / У. З. Ватаманюк-Зелінська, Н. Б. Бундз // Економіка. Фінанси. Право. – 2023. – № 5. – С. 52–57. DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2023.5.11>.
4. Колосова В. П. Важливість та перспективи допомоги міжнародних фінансових інституцій у відновленні країни [Електронний ресурс] / В. П. Колосова // Міжнародна економічна політика. – 2024. – № 2(41). – С. 134–150. – Режим доступу: http://iepjournals.com/journals/41/2024_41_9_Kolosova.pdf.
5. Мединська Т. В. Міжнародна допомога як основа повоєнного відновлення економіки України [Електронний ресурс] / Т. В. Мединська, І. Л. Боднарюк, Н. Р. Олійник // Вісник Львівського торговельно-економічного університету. – 2023. – № 73. – С. 93–102. – Режим доступу: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1396>.
6. UN E-Government Knowledgebase. Local Online Service Index (LOSI) [Electronic resource]. – Accessed mode: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/E-Government-at-Local-Level/Local-Online-Service-Index-LOSI>.
7. Індекс цифрової трансформації регіонів України: підсумки 2024 р. [Електронний ресурс] / Міністерство цифрової трансформації України. – 28 с. – Режим доступу: <https://surl.li/cvfjgj>.
8. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mof.gov.ua/uk>.
9. Ukraine - Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4) : February 2022 - December 2024. February 2025, the World Bank, the Government of Ukraine, the European Union, the United Nations [Electronic resource]. – Accessed mode: <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099022025114040022>.

10. Парубець О. Тенденції використання сучасних фінансових інструментів управління державним боргом у вітчизняній та зарубіжній практиці / О. Парубець, С. Васильченко, А. Пчела // Проблеми і перспективи економіки та управління. – 2024. – № 4(40). – С. 202–211. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-4\(40\)-202-211](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-4(40)-202-211).

11. Кужелєв М. О. Цифрова трансформація бюджетної системи України: стан, виклики та перспективи / М. О. Кужелєв, А. В. Нечипоренко // Європейський науковий журнал економічних та фінансових інновацій. – 2025. – № 3(17). – С. 376–384. DOI: <https://doi.org/10.32750/2025-0333>.

12. Попов Д. І. Цифровізація бюджетної системи України як інструмент підвищення публічності органів державної влади / Д. І. Попов, О. С. Котуха, М. М. Олашин // Проблеми сучасних трансформацій. Серія: право, публічне управління та адміністрування. – 2023. – № 7. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-01-11>.

13. Гулей А. RWA-токенізація як інноваційний механізм залучення інвестицій та збільшення надходжень місцевих бюджетів / А. Гулей, Є. Котух, М. Рябокінь // Економіка та суспільство. – 2024. – № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-22>.

14. Офіційний сайт Міністерства цифрової трансформації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://thedigital.gov.ua>.

References

1. Analiz vykonannya mistsevykh biudzhetiv za 2024 rik. Detsentralizatsiia [Analysis of the implementation of local budgets for 2024. Decentralization]. (2024). <https://decentralization.ua/news/19387>.

2. Pro skhvalennia Stratehii reformuvannia systemy upravlinnia derzhavnymy finansamy na 2022-2025 roky ta planu zakhodiv z yii realizatsii [On approval of the Strategy for Reforming the Public Finance Management System for 2022-2025 and the Action Plan for its Implementation], Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated December 29, 2021. No. 1805-r. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80#Text>.

3. Vatamaniuk-Zelinska, U. Z., & Bundz, N. B. (2023). Analitichna otsinka obsiahiv mizhnarodnoi finansovoi dopomohy dlia Ukrainy u voiennyi period [Analytical assessment of the volume of international financial assistance for Ukraine during the war period]. *Ekonomika. Finansy. Pravo – Economics. Finances. Law*, (5), 52–57. <https://doi.org/10.37634/efp.2023.5.11>.

4. Kolosova, V. P. (2024). Vazhlyvist ta perspektyvy dopomohy mizhnarodnykh finansovykh instytutsii u vidnovlenni krainy [The Importance and Prospects of International Financial Institutions' Assistance in the Country's Recovery]. *Mizhnarodna ekonomichna polityka – The International Economic Policy*, (2 (41), 134–150. http://iejjournal.com/journals/41/2024_41_9_Kolosova.pdf.

5. Medynska, T. V., Bodnariuk, I. L., & Oliinyk, N. R. (2023). Mizhnarodna dopomoha yak osnova povoiennoho vidnovlennia ekonomiky Ukrainy. [International assistance as the basis of the post-war recovery of Ukraine's economy]. *Visnyk Lvivskoho torhovelno-ekonomichnoho universytetu – Herald of Lviv University of Trade and Economics. Economic Sciences*, (73), 93–102. <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1396>.

6. UN E-Government Knowledgebase. Local Online Service Index (LOSI). <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/E-Government-at-Local-Level/Local-Online-Service-Index-LOSI>.

7. Indeks tsyfrovoi transformatsii rehioniv Ukrainy: pidsumky 2024 r. [Digital Transformation Index of Ukrainian Regions: Results]. (2024). <https://surl.li/cvfjgi>.

8. Ofitsiynyi sait Ministerstva finansiv Ukrainy [Official website of the Ministry of Finance of Ukraine]. (n.d.). <https://www.mof.gov.ua/uk>.

9. Ukraine - Fourth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA4): February 2022 - December 2024. February 2025, the World Bank, the Government of Ukraine, the European Union, the United Nations. (n.d.). <https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099022025114040022>.

10. Parubets, O., Vasylchenko, S., & Pchela, A. (2024). Tendentsii vykorystannia suchasnykh finansovykh instrumentiv upravlinnia derzhavnym borhom u vitchyzniani ta zarubizhnii praktytsi [Trends in using modern financial tools for public debt management in domestic and foreign practice]. *Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia – Problems and Prospects of Economics and Management*, (4 (40), 202–211. [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-4\(40\)-202-211](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2024-4(40)-202-211).

11. Kuzheliev, M., & Nechyporenko, A. (2025). Tsyfrova transformatsiia biudzhetnoi systemy Ukrainy: stan, vyklyky ta perspektyvy [Digital transformation of the budget system of Ukraine: current status, challenges and prospects]. *Yevropeyskyi naukovi zhurnal ekonomichnykh ta finansovykh innovatsii – European scientific journal of Economic and Financial innovation*, (3(17)), 376–384. <https://doi.org/10.32750/2025-0333>.
12. Popov, D. I., Kotukha, O. S., & Olashyn, M. M. (2023). Tsyfrovizatsiia biudzhetnoi systemy Ukrainy yak instrument pidvyshchennia publichnosti orhaniv derzhavnoi vlady [Digitalization of the Budget System of Ukraine as a Publicity Increase Tool Bodies of State Authority]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: pravo, publichne upravlinnia ta administruvannia – Problems of Modern Transformations. Series: Law, Public Management and Administration*, (7). <https://doi.org/10.54929/2786-5746-2023-7-01-11>.
13. Hulei, A., Kotukh, Ye., & Riabokin, M. (2024). RWA-tokenizatsiia yak innovatsiinyi mekhanizm zaluchennia investytsii ta zbilshennia nadkhodzen mistsevykh biudzhativ [RWA-tokenization as an innovative mechanism for attracting investments and increasing local budget revenues]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, (64). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-22>.
14. Ofitsiinyi sait Ministerstva tsyfrovoi transformatsii Ukrainy [Official website of the Ministry of Digital Transformation of Ukraine]. (n.d.). <https://thedigital.gov.ua>.

Отримано 06.12.2025

UDC 004.9:(336.1+339.7)

Olena Parubets

Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: olena.parubets@gmail.com. ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-5357-7581>

Sergii Vasylichenko

Holder of the Third (PhD) Level of Higher Education
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: serhiy0505@gmail.com. ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-9638-4484>

Artem Pchela

Holder of the Third (PhD) Level of Higher Education
Chernihiv Polytechnic National University (Chernihiv, Ukraine)

E-mail: pchelaartem96@gmail.com. ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-1486-4904>

**RESEARCH ON DIGITAL TOOLS FOR INTERNATIONAL FINANCING
OF THE STABILISATION OF THE UKRAINIAN BUDGET SYSTEM**

The growing dependence of Ukraine's budget system on international financial assistance in the context of war and the need for post-war economic recovery requires expanding the use of digital financial instruments. The study examined the volume of international financing of the general fund of the state budget for the period 2022-2024 and found that the main partner providing the largest amount of aid from 2023 onwards is the European Union (EU). In terms of local budgets, the main creditor is the European Bank for Reconstruction and Development. In the context of the formation of a digital market in Ukraine and its accession to the EU single digital market, it is necessary to adapt national legislation in accordance with European requirements and standards. The paper examines the problems and prospects of using digital instruments such as digital securities and digital assets, in particular cryptocurrencies, to ensure the stability of Ukraine's budgetary system. It is noted that the diversification of digital securities on the market of state and local external borrowings will make it possible to attract a larger amount of funds from non-resident investors, both individuals and legal entities, to stabilize the functioning of Ukraine's budgetary system. It is noted that the use of cryptocurrency to finance state and local budgets is complicated by the lack of its legal status and necessitates the legalization of the cryptocurrency market in Ukraine, which will help stimulate the recovery and modernization of the national economy. The need for tokenization of state and local assets in order to attract foreign investors to increase budget revenues is justified. As a result, conclusions are drawn about the need to develop the appropriate digital infrastructure and create digital platforms to ensure transparency and openness in the use of digital international financing instruments to stabilize Ukraine's budget system in terms of its main components.

Keywords: budget system; international financing; digital instruments; digital securities; cryptocurrency; budget deficit; post-war recovery; economic modernization

Fig.: 3. Table: 1. References: 14.